Никодиновски, Звонко - Семиолошка класификација на инсектите (стр. 1-22), од книгата *Фигуративните значења на инсектите во францускиот и во македонскиот јазик*, 2 - ри Август С, Штип, 2007 (2016), 636 стр.

Јазичните структури претставуваат трезор кој ги чува трагите од сите етносемиотички системи на една заедница.

«Потсвесното има двојна димензија, индивидуална и колективна : првата се изразува преку нашите соништа, лапсусите, психосоматските нарушувања, преку социјалните, сексуалните и другите однесувања; втората димензија се изразува преку митовите, фолклорот, народната мудрост и длабинските структури на јазикот.»

P. Guiraud : ***Sémiologie de la sexualité***, стр. 211

1. СЕМИОЛОШКА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ИНСЕКТИТЕ

Четвртата глава ќе ја посветиме на семиолошката класификација на инсектите. Имено, тука како основа за нивната класификација односно групирање ќе послужат нивните фигуративни значења за разлика од зоолошката класификација каде што за основа се земаат денотативните семи на инсектите. Семиолошката класификација ќе ја спроведеме според бројноста на јавување на одделни инсекти и тоа врз основа на петте семантички категории што ги воспоставивме во третата глава : како предметна стварност, како човечко тело, како човечко однесување, како човечка заедница и како предзнак.

1. 1. "Како предметна стварност" - основа за класификација

§ 1. Во категоријата "КАКО ПРЕДМЕТНА СТВАРНОСТ" ги сместивме сите оние признаци кои имаат некаков однос со луѓето но кои не припаѓаат на другите четири категории. Семантичките признаци што ги содржи оваа категорија не се премногу (ги има вкупно **23**) и нив можеме да ги подредиме во **3** општи групи од кои првите две се со негативна а третата со позитивна референтна вредност. Во рамките на секоја група ги подвлекуваме оние семантички признаци кои имаат самостоен полнеж а кои можат понекогаш да служат и како заглавија на подгрупи составени од слични семантички признаци. [1]

1. **НЕШТО МАЛО** : *НЕШТО МАЛО, ВЛАКНЕСТО И СТРАШНО*: (инсект - фр. 1), *НЕШТО СИТНО*: (вошка - мак. 3), МАЛА И НЕВРЕДНА РАБОТА: (комарец - мак. 1), *НЕДОРАЗВИЕНО, НЕДОВРШЕНО НЕШТО*: (инсект - фр. 2).

---

[1] Во ова и во другите поглавја во заграда го даваме видот на инсектот, јазикот и бројот на примери во кои се јавува тој инсект со дадениот семантички признак.

Nikodinovski, Zvonko - Semiološka klasifikacija na insektite (str. 1-22), od knigata *Figurativnite značenja na insektite vo francuskiot i vo makedonskiot jazik,* 2 - ri Avgust S, Štip, 2007 (2016), 636 p.

По бројот на јавувања оваа група не е голема (вкупно **7** јавувања) како ни по по бројот на видовите (вкупно **3** видови: вошка (3), "инсект" (3) и комарец (1)).

Малото е симболизирано воглавно преку вошката и "инсектот".

2. **НЕШТО НЕДОБРО** : *СКУДНА ИСХРАНА*: (пеперуга - фр. 1), (штурец - фр. 1), *НЕДОБАР КВАЛИТЕТ*: (бумбар (мед) - фр. 1), *КИНЛИВОСТ, НЕСОЛИДНОСТ НА ОДРЕДЕНА ВРСКА*: (пајак - мак. 1), НЕЖНОСТ, НЕОТПОРНОСТ: (пеперуга - фр. 2), НЕШТО АПСТРАКТНО КОЕ Е НЕСОЛИДНО, НЕИЗДРЖЛИВО И СТОИ НА СТАКЛЕНИ НОЗЕ: (пајак - фр. 4), *ОДВРАТНО СУШТЕСТВО*: (лебарка - фр. 2), (лебарка - мак. 1), *СИРОМАШЕН, БЕДЕН*: (молец - фр. 1), (штурец - фр. 1), СИРОМАШТИЈА: (вошка - фр. 1), (вошка - мак. 2), *НЕПРИЈАТЕН, КОНТИНУИРАН ЗВУК*: (штурец - мак. 1), *ГОЛЕМА НЕСРЕЌА*: (штркол - фр. 1), *НАПУШТЕНИ ПРЕДМЕТИ ИЛИ МЕСТА ИЛИ ОДМИНАТ ВРЕМЕНСКИ ИНТЕРВАЛ*: (пајак - фр. 4), *МНОГУБРОЈНОСТ*: (стонога - фр. 8), (стонога - мак. 3), *УСЛОВЕНОСТ НА ПОЈАВИТЕ*: (штркол - мак. 1).

Оваа група содржи **36** јавувања и **9** видови : стонога (11), пајак (9), пеперуга (3), штурец (3), вошка (3), лебарка (3), штркол (2), молец (1) и бумбар (1).

Во оваа група треба да се истакнат следните работи : ***несолидноста*** е симболизирана преку пајакот и пеперугата, додека ***многубројноста*** е претставена од стоногата.

3. **НЕШТО ДОБРО** : *ПАРИ, БОГАТСТВО*: (вошка - мак. 4), РЕЛАТИВНО БОГАТСТВО: (крлеж - мак. 1), *НЕШТО СЛАТКО, КОРИСНО И ПРИЈАТНО*: (пчела - фр. 33), (пчела - мак. 43), *НЕШТО СОЛИДНО, ИСКЛУЧИТЕЛНО*: (мајски бумбар - фр. 1), ОДЛИЧЕН КВАЛИТЕТ: (молец - мак. 1).

Оваа група содржи **83** јавувања и **5** видови : пчела (76), вошка (4), крлеж (1), мајски бумбар (1)(преку негација), молец (1)(преку негација).

Во оваа група треба да ги истакнеме следните работи: ***парите*** се симболизирани од вошката, додека ***слаткото и корисното*** е претставено од пчелата.

1. 2. "Како човечко тело" - основа за класификација

§ 2. Во категоријата "КАКО ЧОВЕЧКО ТЕЛО" ги подведуваме оние семантички признаци кои се однесуваат на човечкото тело, на неговите карактеристики и на процесите кои се случуваат во неговото тело без учество на човековите волитивни процеси. Семантичките

признаци што ги содржи оваа категорија се **36** на број и нив можеме да ги подредиме во **9** општи групи :

1. ВИСИНА: *МАЛО СУШТЕСТВО*: (мува - фр. 26), (мува - мак. 11), МАЛО И НЕМОЌНО СУШТЕСТВО: (болва - фр. 10), (болва - мак. 5), (мравка - фр. 17), (мравка - мак. 10), (вошка - фр. 1), (вошка - мак. 1), (инсект - фр. 1), (комарец - фр. 1), МАЛО СУШТЕСТВО ИЛИ ДЕТЕ: (мушичка - фр. 1), (растителна вошка - фр. 1), МАЛ И СЛАБ ЧОВЕК: (штурец - фр. 1).

Оваа група содржи **86** јавувања и **8** видови: мува (37), мравка (27), болва (15), вошка (2), инсект (1), комарец (1), мушичка (1), штурец (1), растителна вошка (1).

Малото суштество е претставено преку мувата, болвата и мравката.

2. ТЕЖИНА: *ЛЕСНО СУШТЕСТВО*: (пеперуга - фр. 1), СЛАБ, ТЕНОК ЧОВЕК: (инсект - фр. 1), (скакулец - мак. 1), ИСУШЕНА, СТАРА МОМА: (скакулец - фр. 1), ВИСОКА, СУВА И НЕВЕШТА ДЕВОЈКА: (скакулец - мак. 1), *ДЕБЕЛО СУШТЕСТВО*: (светулка - фр. 1), ЗДЕБЕЛЕНОСТ: (скакулец - фр. 1), КРУПНА ЖЕНА: (водно конче - фр. 1), ЧОВЕК СО ТРКАЛЕЗНО ЛИЦЕ: (бумбар - мак. 1).

Оваа група содржи **9** јавувања и **6** видови : скакулец (4), инсект (1), пеперуга (1), водно конче (1), светулка (1) и бумбар (1).

Леснoто суштество е симболизирано преку скакулецот.

Дебелото суштество е овоплотено во бумбарот и во светулката, скакулецот и водното конче (со антифраза кај сите три инсекти).

3. УБАВИНА: *ГРДОСТ*: (пеперуга - фр. 6), ГРДО ЛИЦЕ, ПЛАШИЛО: (скорпија - мак. 1), ГРД, НЕПРИБРАН ЧОВЕК: (пчела - мак. 1), ГРДОСТ: (вошка - фр. 1), *УБАВИНА: УБАВА СТАВА, ТЕЛО*: (оса - фр. 1).

Оваа група содржи **10** јавувања и **5** видови : пеперуга (6), скорпија (1), пчела (1), вошка (1) и оса (1).

Грдото суштество е овоплотено во пеперугата (гасеница) и делумно во скорпијата и вошката, додека ***убавата става*** е симболизирана преку осата.

4. ВОЗРАСТ: *ОСТАРЕНОСТ*: (молец - фр. 1), ПОГРДА ЗА СТАРА ЖЕНА (срамна вошка - фр. 1).

Оваа група содржи **2** јавувања и **2** вида : молец (1) и срамна вошка (1).

Старос̄та е симболизирана преку молецот.

5. МИРИС: *СМРДЕА*: (тавтабита - фр. 1), (мравка - фр. 2).

Оваа група содржи **3** јавувања и **2** вида: мравка (2) и тавтабита (1).

Смрдеа̄та е симболизирана преку мравката и тавтабитата.

6. ЧИСТОТА: *ВАЛКАНОСТ*: (вошка - фр. 1), (мува - фр. 5), (мува - мак. 2), НЕЧИСТОТИЈА: (вошка - мак. 2).

Оваа група содржи **10** јавувања и **2** вида : мува (7) и вошка (3).

Нечис̄то̄то суш̄тес̄тво е симболизирано преку мувата и вошката.

7. ОБЛЕКА: *ЛУЃЕ ОБЛЕЧЕНИ ВО ЖИВО ЦРВЕНА БОЈА*: (кошнилка - фр. 1), *ЛЕСНО ОБЛЕЧЕНА ЖЕНА*: (божја бубалка - мак. 1).

Оваа група содржи **2** јавувања и **2** вида: божја бубалка (1) и кошнилка (1).

8. ЗДРАВСТВЕНА СОСТОЈБА НА ТЕЛОТО: *ГЛАД, ИЗГЛАДНЕТОСТ* : (тавтабита - фр. 1), *ОСТРА, ДЛАБОКА БОЛКА*: (инсект - фр. 1), *ОТРПНАТОСТ И СВРБЕЖ*: (мравка - фр. 4), *НЕПРИЈАТНО ЧУВСТВО, СТРАВ*: (мравка - мак. 1), (инсект - мак. 1), *ЗУЕЊЕ ВО УШИТЕ*: (бумбар - мак. 1), *ГЛАВОБОЛКА ПО ПИЈАНСТВО*: (штурец - фр. 1), *ЌЕЛАВОСТ*: (молец - фр. 1), *ТУБЕРКУЛОЗНОСТ*: (молец - фр. 1), *ЛУПЕЊЕ НА КОЖАТА*: (скрежец - мак. 1).

Оваа група содржи **12** јавувања и **7** видови : мравка (5), молец (2), тавтабита (1), инсект (1), бумбар (1), штурец (1) и скрежец (1).

9. ДЕЛОВИ ОД ЧОВЕЧКОТО ТЕЛО: *ДЕЛОВИ ОД ЧОВЕЧКОТО ТЕЛО ИЛИ МАТЕРИИ ШТО ТОА ГИ ИЗЛАЧУВА*: (пчела - фр. 10), (пајак - фр. 6), (пеперуга - фр. 1 (секс.)), (пеперуга - фр. 5), ГУРЕЛКИ: (молец - фр. 1), МАЛИ ОЧИ: (молец - фр. 1), ВЛАКНА НА ПУБИСОТ: (срамна вошка - фр. 1), ПРЕЛИВНА БОЈА НА ОЧИТЕ: (бумбар - мак. 1).

Оваа група содржи **26** јавувања и **6** видови : пчела (10), пајак (6), пеперуга (6), молец (2), срамна вошка (1) и бумбар (1).

Деловӣте од човечко̄то т̄ело се овоплотени преку пчелата, пајакот и пеперугата.

1. 3. "Како човечко однесување" - основа за класификација

§ 3. Во категоријата "КАКО ЧОВЕЧКО ОДНЕСУВАЊЕ" ги подведуваме оние семантички признаци кои се однесуваат на човечкото

однесување и на процесите кои се случуваат во неговото тело со учество на човековите волитивни процеси. Семантичките признаци што ги содржи оваа категорија се **152** на број и нив можеме да ги подредиме во **3** општи групи (**физичко**, **психичко** и **говорно однесување**) со забелешка дека голем број признаци не се еднозначни и можат да припаѓаат истовремено на две или три групи. Некои признаци кои имаат доста слично значење се групирани во подгрупи.

А. Физичко однесување

§ 4. Во групата "ФИЗИЧКО ОДНЕСУВАЊЕ" ги подведуваме оние семантички признаци кои се однесуваат на човечкото физичко однесување и на процесите кои се случуваат во неговото тело со учество на човековите волитивни процеси. Семантичките признаци што ги содржи оваа категорија се **33** на број и нив можеме да ги подредиме во **6** општи групи :

1. ИСХРАНУВАЊЕ: *СТРВНО СУШТЕСТВО*: (мува - фр. 17), (мува - мак. 6), (мравка - мак. 1), (термит - мак. 1).

Оваа подгрупа содржи **25** јавувања и **3** видови: мува (23), мравка (1) и термит (1).

Стрвното суштество е симболизирано преку мувата а делумно и преку мравката и термитот.

2. ТЕМПЕРАМЕНТ: *КРОТКО СУШТЕСТВО*: (мува - мак. 4), МИРНО И КРОТКО СУШТЕСТВО: (мушичка - мак. 1), (инсект - мак. 1), *НЕМИРНО СУШТЕСТВО*: (стршен - фр. 2), (стршен - мак. 1), ПРГАВО И СКОКАЧКО СУШТЕСТВО: (болва - фр. 12), (болва - мак. 1).

Оваа подгрупа содржи **22** јавувања и **5** видови : болва (13), мува (4), стршен (3), мушичка (1) и инсект (1).

Мирното суштество е симболизирано преку мувата и делумно преку мушичката и инсектот (бубачка), додека ***немирното суштество*** е претставено од болвата и стршенот.

3. МОТОРНА АКТИВНОСТ: *ГОЛЕМА ПОДВИЖНОСТ*: (божја бубалка - мак. 1), (скакулец - мак. 1), ПОДВИЖНА МЛАДА ДЕВОЈКА: (скакулец - фр. 1), РАЗДВИЖЕНОСТ: (штркол - фр. 1), (пеперуга - фр. 1), (мравка - фр. 2), ГОЛЕМА ВОЗБУДЕНОСТ, РАЗДВИЖЕНОСТ: (штркол - фр. 1), *БАВНО ДВИЖЕЊЕ*: (мравка - мак. 1), (тавтабита - фр. 1), *ПРОМАШУВАЊЕ*: (бумбар - мак. 1).

Оваа подгрупа содржи **11** јавувања и **7** видови: мравка (3), скакулец (2), штркол (2), божја бубалка (1), пеперуга (1), тавтабита (1) и бумбар (1).

Раздвиженоста е симболизирана преку скакулецот, мравката и штрколот, додека ***бавното движење*** е претставено од мравката и тавтабитата.

4. РАБОТЛИВОСТ: *РАБОТЛИВО СУШТЕСТВО*: (пчела - фр. 15), (пчела - мак. 10), (мравка - фр. 9), (мравка - мак. 14), (инсект - фр. 1), БЕСПОЛЕЗНО РАБОТЕЊЕ: (скрежец - фр. 1), *МРЗЛИВО СУШТЕСТВО И ГОТОВАН*: (пчела (трут) - 5), (пчела - мак. 5), (вошка - фр. 1), (вошка - мак. 5) (посебно кај жените), МРЗЛИВКО И ВЛЕЧКО: (тавтабита - фр. 1), ВАЛКАНО И МРЗЛИВО СУШТЕСТВО: (крлеж - фр. 1), НЕРАБОТНИК: (штурец - мак. 8), (стршен - фр. 3), (скакулец - фр. 1), КРАДЕЦ НА ТУЃО: (мравка - фр. 3), НЕГРИЖА ЗА ИДНИНАТА: (скрежец - фр. 1), (скрежец - мак. 1).

Оваа подгрупа содржи **85** јавувања и **10** видови: пчела (35), мравка (26), штурец (8), вошка (6), скрежец (3), стршен (3), инсект (1), скакулец (1), крлеж (1) и тавтабита (1).

Работливото суштество е претставено од пчелата и мравката, додека ***мрзливото суштество*** е симболизирано преку пчелата (трутот), штурецот, вошката, стршенот и скрежецот.

5. ПИЈАНСТВО: *ПИЈАНСТВО*: (крлеж - фр. 2), (скрежец - фр. 1), (дрозофил - фр. 1).

Оваа група содржи **4** јавувања и **3** видови: крлеж (2), скрежец (1) и дрозофил (1).

Пијанството е симболизирано воглавно преку крлежот а делумно и преку скрежецот и дрозофилот.

6. СЕКСУАЛЕН ЖИВОТ: *СЕКСУАЛЕН ОДНОС* (ЗА ЖЕНА): (тавтабита - фр. 1), СЕКСУАЛНИ ВРСКИ МЕЃУ НАВОДНИ РОДНИНИ: (мајски бумбар - фр. 1), МАСТУРБИРАЊЕ НА МАЖ: (мајски бумбар - фр. 1), ПОСЕСИВНА ЖЕНА ИЛИ КАСТРИРАЧКА МАЈКА: (богомолец - фр. 1), ЕЈАКУЛИРАЊЕ: (скорпија - фр. 1), ХОМОСЕКСУАЛЕЦ: (божја бубалка - фр. 1), ЗАЕДНИЧКИ ЖИВОТ НА ДВОЈКА: (мајски бумбар - фр. 1), БРЗО РАЗМНОЖУВАЊЕ И ВО ГОЛЕМ БРОЈ: (инсект - мак. 1), *СЛОБОДНА ДЕВОЈКА* : (штркол - фр. 1), ЈАВНА ЖЕНА: (бумбар - фр. 1), ЛЕЗБИЈКА И ПРОСТИТУТКА: (болва - фр. 3), ПРОСТИТУТКА: (оса - фр. 1), ПРОСТИТУТКА И ЛОША ЖЕНА: (тавтабита - фр. 1).

Оваа група содржи **15** јавувања и **10** видови: болва (3), мајски бумбар (3), тавтабита (2), богомолец (1), оса (1), скорпија (1), бумбар (1), инсект (1), штркол (1) и божја бубалка (1).

Од оваа група интересно е да се истакне дека ***јавнаѿа жена*** е симболизирана преку болвата, осата, бумбарот, штрколот и тавтабитата.

Б. Психичко однесување

§ 5. Во групата "ПСИХИЧКО ОДНЕСУВАЊЕ" ги подведуваме оние семантички признаци кои се однесуваат на човечкото психичко однесување. Психичкото однесување на луѓето можеме да го разгледуваме во зависност од тоа дали при човечкото психичко однесување во игра влегуваат и другите луѓе или не. Во првиот случај признакот што го опишува тоа однесување ќе ја содржи и семата "ВО ОДНОС НА ДРУГИТЕ ЛУЃЕ" додека во вториот случај таа сема ќе биде отсутна од признакот.

а. Однесување без упатување на другите

§ 6. Подгрупата "ПСИХИЧКО ОДНЕСУВАЊЕ БЕЗ УПАТУВАЊЕ НА ДРУГИТЕ" содржи **40** семантички признаци што можеме да ги подредиме во **3** општи групи : **позитивно**, **негативно** и **неодредено однесување**.

1) ПОЗИТИВНО ОДНЕСУВАЊЕ: *ВОЗВИШЕНО, СОВРШЕНО СУШТЕСТВО*: (пчела - мак. 1), *РАДОСТ И УЖИВАЊЕ*: (вошка - фр. 1), *ИНТУИЦИЈА*: (инсект - фр. 1), *КОПНЕЖ ПО ДОМОТ*: (штурец - фр. 1), *СУШТЕСТВО КОЕ ЈА ПОБЕДУВА ТЕМНИНАТА*: (светулка - фр. 2), *НАСЛЕДУВАЊЕ НА ОСОБИНИ*: (штурец - фр. 1), *РОМАНТИЧНО РАСПОЛОЖЕНИЕ*: (штурец - фр. 1).

Оваа група содржи **8** јавувања и **5** видови: штурец (3), светулка (2), пчела (1), вошка (1) и инсект (1).

2) НЕГАТИВНО ОДНЕСУВАЊЕ: *ЛУТО, ЈАДОСАНО СУШТЕСТВО*: (стршен - мак. 1), КОЛЕРИК, ИЗБУВЛИВ ЧОВЕК: (вошка - фр. 3), НЕПРИЈАТНОСТ И БЕС: (тавтабита - фр. 2), ЗБРЛАВЕНОСТ, ПОБЕСНУВАЊЕ: (штркол - мак. 1) *НЕВРЕДНО, НИШТОЖНО СУШТЕСТВО*: (мува - фр. 19), (мува - мак. 1), (оса - фр. 1), БЕЗВРЕДНИ ЛУЃЕ: (комарец - фр. 3), НЕДОВОЛНО КВАЛИТЕТНИ ЛУЃЕ: (бумбар - мак. 2), НЕДОРАЗВИЕНО, ЗАОСТАНАТО СУШТЕСТВО: (инсект (ларва) - фр. 2), *ВООБРАЗЕНОСТ, НАДУЕНОСТ, ПРЕТЕНЦИОЗНОСТ*: (пајак фр. 2), (вошка - фр. 1), (вошка - мак. 4), (срамна вошка - фр. 1),

(бумбар - мак. 1), ПРЧЕЊЕ: (крлеж фр. 1), *ВОЗНЕМИРЕНОСТ*: (штркол - фр. 1), *ПОВЛЕЧЕН ЖИВОТ*: (пеперуга - фр. 1), *ПОТПОЛНО ОСТВАРУВАЊЕ*: (пеперуга - фр. 1), *ТАЖНИ МИСЛИ*: (пеперуга - фр. 1), ПОТИШТЕНОСТ, ЦРНИ МИСЛИ: (лебарка - фр. 3), (бумбар - фр. 1), *НЕПОСТОЈАН, ВЕТРОПИРЕСТ И ЉУБОПИТЕН ДУХ*: (пеперуга - фр. 9), *ТАПОГЛАВОСТ*: (бумбар - фр. 1), НЕДОДЕЛКАН, ВЕТРУШКА: (мајски бумбар - фр. 3), ЛУДОСТ, ОТКАЧЕНОСТ: (инсект - фр. 1), (инсект - мак. 1), (комарец - фр. 1), (мајски бумбар - фр. 1), (мушичка - мак. 1), ФАЛЕЊЕ РАЗУМ: (штурец - фр. 1), ВРАЌАЊЕ РАЗУМ: (штурец - фр. 1), *МАЛА ГРЕШКА*: (мушичка - фр. 1), *НЕЗАВИДНА ПОЛОЖБА*: (крлеж - мак. 2), ПОПАЃАЊЕ ВО НЕВОЛА: (штурец - фр. 1), *ЛАЖНА БОГОМОЛКА*: (тавтабита - фр. 1), *ЦИМОЛЕЊЕ*: (молец - фр. 2), *СВИРЕЊЕ НА ЛОША ВИОЛИНА* : (штурец - фр. 1), *НОВОПЕЧЕН БОГАТАШ*: (скрежец - фр. 1), *СКРЖАВОСТ*: (крлеж - фр. 1), (крлеж - мак. 1), (оса - фр. 1), ПРЕТЕРАНА ШТЕДЛИВОСТ : (крлеж - мак. 1), *СКИТНИК*: (оса - фр. 1).

Оваа група содржи **87** јавувања и **19** видови: мува (20), пеперуга (12), вошка (7), крлеж (6), бумбар (5), штурец (4), комарец (4), инсект (4), мајски бумбар (4), лебарка (3), тавтабита (3), оса (3), штркол (2), пајак (2), мушичка (2), молец (2), срамна вошка (1), скрежец (1) и стршен (1).

Од оваа група интересно е да се истакнат следните работи: ***лутото и избувливо суштество*** е претставено од вошката и тавтабитата а делумно и од стршенот и штрколот; ***невредното суштество*** е претставено од мувата, комарецот, бумбарот и инсектот (ларвата); ***вообразеното суштество*** е симболизирано преку вошката и пајакот а делумно и преку крлежот, срамната вошка и бумбарот; ***тажните мисли*** се симболизирани од лебарката, пеперугата и бумбарот; ***ветропирестиот дух*** е претставен преку пеперугата; ***недоделканото суштество*** е претставено преку мајскиот бумбар а ***откаченото суштество*** е симболизирано преку инсектот, комарецот, мајскиот бумбар, штурецот и мушичката; на крај, ***скржавото суштество*** е претставено преку крлежот.

3) НЕОДРЕДЕНО ОДНЕСУВАЊЕ : *ОБИЧЕН, СИРОМАШЕН ЧОВЕК* : (мушичка - фр. 1), *ГИТАРИСТ* : (скрежец - фр. 1), *НЕПРОМЕНЛИВОСТ НА КАРАКТЕРОТ* : (оса - мак. 1).

б. Однесување во однос на другите

§ 7. Подгрупата "ПСИХИЧКО ОДНЕСУВАЊЕ ВО ОДНОС НА ДРУГИТЕ" содржи **55** семантички признаци што можеме да ги подредиме во **4** општи групи: **позитивно**, **негативно**, **неутрално** и **неодредено**

однесување.

1) ПОЗИТИВНО ОДНЕСУВАЊЕ КОН ДРУГИТЕ: *ЖЕЛБА ЗА ДРУЖЕЊЕ И МОЌ НА СОЛИДАРНОСТ* : (мравка - фр. 2), *САКАН, ЉУБОВ*: (штурец - фр. 1), *ЉУБЕЗЕН УМИЛКУВАЧ*: (штурец - фр. 1), *ОРТАЦИ, СОУЧЕСНИЦИ*: (мајски бумбар - фр. 1).

Оваа група содржи **5** јавувања и **3** видови: штурец (2), мравка (2) и мајски бумбар (1).

Од оваа група треба да се спомене дека ***солидарнош̄о суш̄есш̄во*** е претставено преку мравката.

2) НЕГАТИВНО ОДНЕСУВАЊЕ КОН ДРУГИТЕ: *АГРЕСИВНО СУШТЕСТВО*: (мува - фр. 61), (мува - мак. 23), НАПАДНО И ОПАСНО СУШТЕСТВО: (болва - фр. 54), (болва - мак. 14), ОМРАЗНО И ОПАСНО СУШТЕСТВО: (инсект - фр. 4), ОПАСНО СУШТЕСТВО: (пчела - мак. 1), (оса - фр. 7), (оса - мак. 4), ОПАСНО И ЛОШО СУШТЕСТВО: (мравка - фр. 7), (скорпија - фр. 10), (НЕ ТОЛКУ ОПАСНО) СУШТЕСТВО: (крлеж - фр. 1), НАПАДЕН ЧОВЕК: (крлеж - фр. 1), (крлеж - мак. 1), ЗАДИРАЊЕ, ПЕЦКАЊЕ: (стршен - фр. 1), ЗАДЕВАЧ: (комарец - фр. 1), ЗАДЕВАЧ И ПАРАЗИТ: (тавтабита - фр. 12), (тавтабита - мак. 4), (мушичка - мак. 1), ЗАДЕВАЧ И ОПАСНО СУШТЕСТВО: (комарец - фр. 13), (комарец - мак. 4), *ПАРАЗИТ*: (болва - фр. 1), (вошка - фр. 1), (срамна вошка - фр. 4), (крлеж - фр. 1), (крлеж - мак. 2), (бумбар - фр. 1), НЕЗГОДЕН ПАРАЗИТ: (вошка - фр. 10), (вошка - мак. 25), *ЛОШО СУШТЕСТВО*: (оса - фр. 4), (оса - мак. 3), (комарец - мак. 1), (филоксера - мак. 1), ЛОША ЖЕНА: (скорпија - мак. 1), НЕУНИШТИВОСТ НА ЛУЃЕТО ОД ЛОША СОРТА: (штркол - фр. 1), ЗЛОБНИК: (вошка - фр. 5), *ШТЕТНИК, ЛОШО СУШТЕСТВО*: (пеперуга (гасеница) - фр. 21), (термит - фр. 3), (житен штетник - фр. 1), (инсект - мак. 1), УНИШТУВАЧ: (молец - фр. 7), (молец - мак. 2), УНИШТУВАЊЕ: (скакулец - фр. 2), *МАЛ КРАДЕЦ ИЛИ ЗЛОСТОРНИК*: (мушичка - фр. 1), *СИЛНИК, ГОЛЕМ И МОЌЕН ИЗМАМНИК*: (оса - фр. 1), КРАТКОТРАЈНОСТ НА ИЗМАМАТА: (скакулец - мак. 1), ЧОВЕК КОЈ НАНЕСУВА ШТЕТИ И ЖИВЕЕ НА ТУЃА СМЕТКА: (инсект - мак. 3), *ИТРО, ПОДЛО, ЕГОИСТИЧНО И ОПАСНО СУШТЕСТВО*: (пајак - фр. 20), (пајак - мак. 11), ИТРО СУШТЕСТВО: (оса - фр. 3), (штурец - фр. 2), ПОДЛОСТ И ПОЛТРОНСТВО: (тавтабита - фр. 1), УПИКУВАЧ, ПОЛТРОН: (срамна вошка - мак. 1), *СМАЧКУВА, ПОБЕДУВА* : (тавтабита - фр. 1), ПОПАЃАЊЕ ВО СТАПИЦА: (мајски бумбар - фр. 1), *ЗАВИСНОСТ, НЕСЛОБОДА НА ДЕЈСТВУВАЊЕ*: (мајски бумбар - фр. 1), *ЧОВЕЧКА КОРИСТОЉУБИВОСТ*: (растителна вошка - фр. 1), *ОДРЕДЕН ТИП НА ЛЕВИЧАРСКА АКТИВИСТКА*: (кошнилка - фр. 1),

ГЕРМАНСКИ ФАШИСТИ: (компирова златка - фр. 1), *ДУШКАЛО*: (бунироштарец - фр. 1), ЧОВЕК КОЈ ПОСТОЈАНО СЛЕДИ НЕКОГО: (штркол - фр. 1), ШПИОН: (штркол - фр. 1), *НЕВОСПИТАНО ДЕТЕ*: (срамна вошка - фр.1).

Оваа група содржи **381** јавување и **33** видови: мува (83), болва (69), вошка (41), пајак (31), оса (22), пеперуга (21), комарец (19), тавтабита (18), скорпија (11), молец (9), инсект (8), мравка (7), крлеж (6), срамна вошка (6), термит (3), скакулец (3), штркол (3), мушичка (2), штурец (2), тавтабита (2), срамна вошка (2), мајски бумбар (2), мушичка (1), житен штетник (1), бумбар (1), скорпија (1), филоксера (1), растителна вошка (1), кошнилка (1), стршен (1), компирова златка (1), бунимштарец (1) и пчела (1).

Од оваа група треба да се истакнат следните работи: ***човекот кој живее на туѓа сметка или паразитот*** е симболизиран преку вошката, срамната вошка и крлежот; ***агресивното суштество*** е претставено од мувата, болвата, комарецот, тавтабитата, осата, скорпијата, мравката, инсектот и крлежот; ***лошото суштество*** е симболизирано преку осата и вошката а делумно и преку комарецот, скорпијата, филоксерата и штрколот ; ***штетникот*** е претставен од пеперугата (гасеница), молецот, термитот и скакулецот; ***подлото суштество*** е симболизирано преку пајакот, додека итрото суштество е претставено од осата и штурецот; на крај, ***душкалото и шпионот*** се претставени од буништарецот и штрколот.

3) НЕУТРАЛНО ОДНЕСУВАЊЕ КОН ДРУГИТЕ (и позитивно и негативно истовремено): *АМБИВАЛЕНТНО СУШТЕСТВО (ДОБРО И ЛОШО ИСТОВРЕМЕНО)*: (пчела - фр. 6), (пчела - мак. 3).

Оваа група содржи **9** јавувања и само **1** вид: пчела (9).

Амбивалентното суштество е претставено од пчелата.

4) НЕОДРЕДЕНО ОДНЕСУВАЊЕ КОН ДРУГИТЕ (ни позитивно ни негативно): *ЖЕНИ КОИ РАЗГЛЕДУВААТ БЕЗ ДА КУПУВААТ*: (скакулец - фр. 1), *НАИВНО СУШТЕСТВО*: (стонога - фр. 1), ГНЕВЕН НАИВКО: (стонога - фр. 1), *ПОГОЛЕМА СИЛА НА МАЛИТЕ*: (штркол - фр. 1), *ОРГАН НА ЈАВНИОТ РЕД ВО СЕЛСКИТЕ КРАЕВИ*: (бумбар - фр. 1), *ЛИЧНОСТ КОЈА НЕ МОЖЕ ДА ОСТВАРИ ДОЛГОТРАЈНИ ВРСКИ*: (еднодневка - фр. 1), *НОСАЧ НА МРТОВЕЧКИ САНДАК*: (тавтабита - фр. 1), ГРОБАР: (гробар - фр. 1), *БАЛЕРИНА ВО ПАРИСКАТА ОПЕРА*: (скакулец - фр. 1), *ЛЕКАР*: (гробар - фр. 1), *ПЕЈАЧ*: (скрежец - фр. 1), *ЗАБАВУВАЧ*: (оса - фр. 1).

Оваа група содржи **12** јавувања и **10** видови: стонога (2), гробар (2), скакулец (1), штркол (1), бумбар (1), еднодневка (1), тавтабита (1), скакулец (1), скрежец (1) и оса (1).

В. Говорно однесување

§ 8. Во групата "ГОВОРНО ОДНЕСУВАЊЕ" ги подведуваме оние семантички признаци кои се однесуваат на човечкото говорно однесување. Семантичките признаци што ги содржи оваа категорија се **25** на број и нив можеме да ги подредиме во **4** општи групи: **позитивно**, **негативно**, **неутрално** и **неодредено говорно однесување**.

1) ПОЗИТИВНО ГОВОРНО ОДНЕСУВАЊЕ: *СЛАТКОРЕЧИВ ГОВОР*: (пчела - фр. 6), (пчела - мак. 9), *ИСТРАЕН ПОБОРНИК*: (штурец - фр. 1), *НЕМЕШАЊЕ ВО ТУЃИ РАБОТИ*: (вошка - мак. 1), *МАЛО ПРЕДУПРЕДУВАЊЕ*: (комарец - мак. 1).

Оваа група содржи **18** јавувања и **4** видови: пчела (15), штурец (1), вошка (1) и комарец (1).

Во оваа група вреди да се одбележи дека ***слаткоречивиот говор*** е претставен од пчелата.

2) НЕГАТИВНО ГОВОРНО ОДНЕСУВАЊЕ: *КРЕЧЕТАЛО*: (штурец - фр. 1), *ДРДОРЕЊЕ*: (пчела - мак. 1), (штурец - мак. 1), (скрежец - фр. 1), НЕРАЗБИРЛИВО ГОВОРЕЊЕ: (бумбар - фр. 1), (бумбар - мак. 1), БЕЗСОДРЖИНСКО ЗБОРУВАЊЕ: (скакулец - фр. 1), *ПЕЦКАЊЕ, КРИТИЧЕН И ПОДБИВЕН ГОВОР*: (оса - фр. 3), (оса - мак. 1), КРИТИЧЕН И ЗЛОНАМЕРЕН ГОВОР: (скорпија - фр. 4), *ЧОВЕК КОЈ ЗБОРУВА ОДНОСНО СЕ ХРАНИ СО ЃУБРЕ*: (буништарец - фр. 1), *ОТВОРАЊЕ НЕПРИЈАТНИ ТЕМИ*: (тавтабита - фр. 1), *ПРЕУВЕЛИЧУВАЊЕ НА ТЕШКОТИИ ИЛИ НА НЕСРЕЌА*: (штркол - фр. 1), *БАРАЊЕ НЕВОЗМОЖНИ РАБОТИ*: (штурец - мак. 1), *ЏАМКАЊЕ*: (бумбар - фр. 1), *ТОРМОЗЕЊЕ*: (бумбар - фр. 1), *ПОТКАЖУВАЧ, КОДОШ*: (лебарка - фр. 1), *СИТНИЧАРЕЊЕ*: (водно конче - фр. 1), СИТНИЧАРЕЊЕ И СКРЖАВОСТ: (вошка - фр. 2).

Оваа група содржи **25** јавувања и **13** видови: оса (4), скорпија (4), бумбар (4), штурец (3), вошка (2), пчела (1), скрежец (1), скакулец (1), буништарец (1), тавтабита (1), штркол (1), лебарка(1) и водно конче (1).

Во оваа група може да се направат повеќе обопштувања: ***дрдорењето*** е симболизирано преку инсектите кои произведуваат карактеристичен звук : бумбарот, штурецот, скрежецот, пчелата и скакулецот.

3) НЕУТРАЛНО ГОВОРНО ОДНЕСУВАЊЕ (и позитивно и негативно истовремено): *СЛАТКОРЕЧИВ И ДВОЛИЧЕН ГОВОР*: (пчела - мак. 2).

Слаткоречивиот и дволичен говор е претставен од пчелата исто како што беше и амбивалентното суштество.

4) НЕОДРЕДЕНО ГОВОРНО ОДНЕСУВАЊЕ (ни позитивно ни негативно): *МОЛЧЕЊЕ*: (оса - мак. 1), *ПОВИКУВАЊЕ НА ПОМАЛО ЗЛО*: (крлеж - фр. 1), *ИЗВЛЕКУВАЊЕ ПОДАТОЦИ*: (штурец - фр. 1), *БАРАЊЕ КРЕДИТ*: (штурец - фр. 1), *ЗАСНОВАНОСТ НА ГЛАСИНИ*: (вошка - фр. 1), (стршен - фр. 1).

Оваа група содржи **6** јавувања и **5** видови : штурец (2), оса (1), крлеж (1), вошка (1) и стршен (1).

1. 4. "Како човечка заедница" - основа за класификација

§ 9. Во групата "ЧОВЕЧКА ЗАЕДНИЦА" ги подведуваме оние семантички признаци кои се однесуваат на човечката заедница, односно на однесувањето на повеќе луѓе. Семантичките признаци што ги содржи оваа категорија се **2** на број: *ВИСОКО ОРГАНИЗИРАНА ЗАЕДНИЦА*: (пчела - фр. 5), (пчела - мак. 5), *МНОГУ ЛУЃЕ, ТОЛПА*: (мравка - фр. 2), (мравка - мак. 2).

Оваа група содржи **14** јавувања и **2** видови : пчела (10) и мравка (4).

Организираната заедница е претставена од пчелата, мноштвото луѓе е симболизирано преку мравката.

1. 5. "Како предзнак" - основа за класификација

§ 10. Во категоријата "ПРЕДЗНАК" ги подведуваме оние семантички признаци кои претставуваат предвидувања што луѓето им ги припишуваат на одредени однесувања на инсектите. Семантичките признаци што ги содржи оваа категорија се **55** на број и нив можеме да ги подредиме во **2** групи: **предзнаци за време** и **предзнаци за настани**.

А. Предзнаци за време

§ 11. Предзнаците за време ги нарековме "претскажувања". Семантичките признаци што ги содржи оваа категорија се **15** на број и нив

можеме да ги подредиме во **3** групи (предзнаци за : **добро**, **лошо** и **неодредено време**).

а) За добро време: *УБАВО ВРЕМЕ*: (пчела - фр. 1), (пајак - фр. 13), (пеперуга - фр. 1), (инсект - фр. 1), (оса - фр. 1), (светулка - фр. 3), (штурец - фр. 1), (стршен - фр. 1), (штркол - фр. 1), (божја бубалка - фр. 4), (буништарец - фр. 1), *ПРОЛЕТ*: (пеперуга - фр. 2), *БЛАГА ЗИМА*: (пеперуга - фр. 1), (штурец - фр. 2). Оваа група содржи **33** јавувања и **11** видови: пајак, (13), пеперуга (4), божја бубалка (4), светулка (3), штурец (3), стршен (1), штркол (1), буништарец (1), инсект (1), оса (1) и пчела (1).

Убавошо време е протолкувано преку пајакот, божјата бубалка и светулката, ***пролеша*** е протолкувана преку пеперугата а ***блаташа зима*** пак ја навестува штурецот.

б) За лошо време: *ЛОШО И ВЕТРОВИТО ВРЕМЕ*: (пајак - фр. 3), (пеперуга - фр. 1), (инсект - фр. 1), (оса - фр. 1), *МАГЛА И ЛОШО ВРЕМЕ*: (комарец - мак. 1), *СТУДЕНА ПРОЛЕТ*: (мушичка - фр. 1), *ДОЛГА ЗИМА*: (мува - фр. 1), *СТУДЕНА ЗИМА*: (пеперуга - фр. 1), (мравка - фр. 1), (оса - фр. 1), (штурец - фр. 1), (бумбар - фр. 1), (коњоштип - фр. 1), *ВЕТЕР*: (вошка - фр. 1), (светулка - фр. 1), *ЖЕЖКО ВРЕМЕ*: (мравка - фр. 1), (светулка - фр. 1), *СТУДЕНО ВРЕМЕ*: (пеперуга - фр. 1), (светулка - фр. 1), (божја бубалка - фр. 1), *ДОЖД*: (коњоштип - фр. 1), (пчела - фр. 1), (пајак - фр. 9), (светулка - фр. 1), (скорпија - фр. 1), (штркол - фр. 1), (божја бубалка - фр. 1), (бумбар - фр. 1), (водно конче - фр. 1), (жужел - фр. 1), *ОЛУЈА*: (мравка - фр. 3), (светулка - фр. 1), (штркол - фр. 1), (олујник фр. 1), *ГРАД*: (светулка - фр. 1).

Оваа група содржи **47** јавувања и **20** видови: пајак (12), светулка (6), мравка (5), пеперуга (3), коњоштип (2), оса (2), бумбар (2), штркол (2), божја бубалка (2), пчела (1), комарец (1), мушичка (1), мува (1), штурец (1), скорпија (1), инсект (1), водно конче (1), жужел (1), вошка (1) и олујник (1).

Лошошо време е протолкувано преку пајакот, ***дождош*** иста така преку пајакот а ***олујаша*** пак преку мравката.

в) За неодредено време: *ПЛАДНЕ*: (бумбар - фр. 1).

Б. Предзнаци за настани

§ 12. Предзнаците за настани претставуваат верувања во кои однесувањњето на инсектите претставува предзнак за некој настан. Семантичките признаци што ги содржи оваа категорија се **40** на број и нив

можеме да ги подредиме во **3** групи (предзнаци за : **доброќудни**, **злоќудни** и **неодредени настани**).

а) За доброќудни настани: *СРЕЌА*: (пајак - фр. 5), (пеперуга - фр. 1), (мравка - фр. 1), (светулка - фр. 2), (штурец - фр. 4), (божја бубалка - фр. 1), (водно конче - фр. 1), *ОДЕЊЕ ВО РАЈ*: (божја бубалка - фр. 1), *ОТЕЛОТВОРУВАЧИ НА ДУШИТЕ НА УМРЕНИТЕ*: (комарец - фр. 1), *МАЖЕЊЕ И ЖЕНЕЊЕ*: (божја бубалка - фр. 2), (водно конче - фр. 1), *ЗА ЉУБОВ И ЖЕНИДБА*: (пеперуга - фр. 2), (мравка - фр. 1), *НАДЕЖ*: (пеперуга - фр. 1), *ПАРИ И ДОБИВКА*: (пајак - фр. 2), (еленче - фр. 2), (пајак - мак. 1), (пеперуга - фр. 3), БОГАТСТВО: (божја бубалка - фр. 1), (штурец - фр. 1), *ЗА ЗАШТИТА ОД ВЕШТЕРИ И СУДСКИ ИЗВРШИТЕЛИ*: (штурец - фр. 2), *ДОБРО ЗДРАВЈЕ*: (пајак - фр. 7), (лепешкар - фр. 1), (вошка - фр. 4), *ЛЕК ПРОТИВ БОЛЕСТИ* : (пеперуга - фр. 3), (мравка - фр. 3), (вошка - фр. 2), *ЛЕК ЗА ПОМИРУВАЊЕ НА СКАРАНИ СОПРУЖНИЦИ*: (свилена буба - мак. 1), *ЛЕК ОД ХИДРОПИСИЈА*: (штурец - фр. 1), *ЛЕЧЕЊЕ ОД ТРТКИ*: (скакулец - фр. 1), *ЗАШТИТНИК ОД ШУГА*: (еленче - фр. 1), *НЕРАСИПУВАЊЕ НА МЛЕКОТО*: (светулка - фр. 1), *ПРАЗНУВАЊА*: (светулка - фр. 1), *РАЃАЊЕ НА ДЕТЕ*: (све- тулка - фр. 1), *ДОБАР РОД ОД КОСТЕНИ*: (мајски бумбар - фр. 1), ДОБАР РОД ОД ВИНО: (оса - фр. 1), ДОБАР РОД ОД ЖИТО: (мајски бумбар - фр. 1), ДОБАР РОД ОД СЛИВИ: (мајски бумбар - фр. 1), ДОБАР РОД ОД ЈАБОЛКА: (мајски бумбар - фр. 1), ДОБАР РОД ОД ХМЕЉ: (мајски бумбар - фр. 1), *ПОКАЖУВАЊЕ ПАТ НА ЗАЛУТАНИ*: (богомолец - фр. 1).

Оваа група содржи **70** јавувања и **16** видови: пајак (15), пеперуга (10), штурец (8), вошка (6), мравка (5), светулка (5), божја бубалка (5), мајски бумбар (5), еленче (3), водно конче (2), комарец (1), лепешкар (1), свилена буба (1), скакулец (1), богомолец (1) и оса (1).

Од оваа група треба да се наведат следните работи: ***среќата*** е протолкувана преку пајакот и штурецот; ***љубовта, мажењето и женењето*** се навестени од пеперугата и божјата бубалка; ***парите*** се протолкувани преку пајакот, пеперугата и еленчето; ***добриот род од земјоделски производи*** е навестен преку мајскиот бумбар; ***доброто здравје*** е навестено преку пајакот и вошката, додека ***лековите за лечење на нарушеното здравје*** се протолкувани преку штурецот, пеперугата, мравката и вошката.

б) За злоќудни настани: *НЕСРЕЌА*: (пајак - фр. 7), (пеперуга - фр. 1), (водно конче - фр. 1), (жужел - фр. 1), НЕСРЕЌА ВО ЉУБОВ: (водно конче - фр. 1), *СИРОМАШТИЈА*: (мравка - мак. 1), *СКАПОТИЈА*: (пеперуга - мак. 1), (оса - мак. 1), (скакулец - мак. 1), *СМРТНОСТ*: (пајак -

фр. 1), (штурец - фр. 2), (водно конче - фр. 1), (свилена буба - мак. 1), (гнилец - фр. 1), (пчела - фр. 1), *ЗЛОЌУДНО ЗА ЗДРАВЈЕ*: (шушулајка - фр. 1), *ЗЛОЧИН*: (светулка - фр. 1), *ЛОШ РОД НА ЦРНО ЖИТО*: (мајски бумбар - фр. 1), *ЗАГУБА ВО ДОБИТОК*: (штурец - фр. 1), *ЕПИДЕМИЈА*: (пајак - мак. 1), *ВОЈНА И ГОЛЕМА ВОЈСКА*: (пеперуга - фр. 1), (мравка - мак. 1), (скакулец - мак. 1).

Оваа група содржи **30** јавувања и **14** видови: пајак (9), пеперуга (3), водно конче (3), штурец (3), мравка (2), скакулец (2), светулка (1), жужел (1), свилена буба (1), оса (1), гнилец (1), шушулајка (1), пчела (1), мајски бумбар (1).

Во оваа група можни се следните обопштувања: ***несреќата*** се насетува преку пајакот и водното конче; ***скапотијата*** е навестена преку пеперугата, осата и скакулецот; ***смртноста*** е протолкувана преку штурецот, додека ***војната*** ја навестуваат пеперугата, мравката и скакулецот.

в) За неодредени настани: *ДОБИВАЊЕ ПИСМО*: (пајак - мак. 1), *ГОСТИ*: (пајак - мак. 1), (пеперуга - фр. 3), (божја бубалка - мак. 1), *ПОСЕБНА СУДБИНА*: (светулка - фр. 1), *ЧУДО*: (светулка - фр. 1).

Оваа група содржи **8** јавувања и **4** видови: пеперуга (3), пајак (2), светулка (2) и божја бубалка (1).

Гостите се навестени преку пеперугата и пајакот.

2. СЕМИОЛОШКА ДЕФИНИЦИЈА НА ИНСЕКТИТЕ ВО ФРАНЦУСКИОТ И ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

2. 1. Напореден преглед на семантичките признаци на инсектите

§ 13. Во овој оддел ќе направиме напореден преглед меѓу обопштените семантички признаци што ги добивме во претходниот оддел со цел да ги истакнеме разликите во семиолошката класификација меѓу францускиот и македонскиот јазик.

ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК		МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК
Малото е симболизирано главно преку "инсектот".		**Малото** е симболизирано главно преку вошката.
Несолидноста е симболизирана преку пајакот и пеперугата.		**Несолидноста** е симболизирана преку пајакот.

Многубројноста е претставена од стоногата.		**Многубројноста** е претставена од стоногата.
		Парите се симболизирани преку вошката.
Слаткото и корисното се симболизирани преку пчелата.		**Слаткото и корисното** се симболизирани преку пчелата.
Малото суштество е претставено преку мувата, болвата и мравката.		**Малото суштество** е претставено преку мувата, болвата и мравката.
Лесното суштество е симболизирано преку скакулецот		**Лесното суштество** е симболизирано преку скакулецот.
Дебелото суштество е овоплотено во светулката, скакулецот и водното конче (со антифраза кај последните три инсекти).		**Дебелото суштество** е овоплотено во бумбарот.
Грдото суштество е овоплотено во пеперугата (гасеница) и делумно во вошката.		**Грдото суштество** е овоплотено преку скорпијата.
Убавата става е симболизирана преку осата.		
Староста е симболизирана преку молецот.		
Смрдеата е симболизирана преку мравката и тавтабитата		
Нечистото суштество е симболизирано преку мувата и вошката		**Нечистото суштество** е симболизирано преку мувата и вошката.
Деловите од човечкото тело се овоплотени преку пчелата, пајакот и пеперугата.		
Стрвното суштество е симболизирано преку мувата.		**Стрвното суштество** е симболизирано преку мувата а делумно и преку мравката и термитот.

		Мирното суштество е симболизирано преку мувата и делумно преку мушичката и инсектот.
Немирното суштество е претставено од болвата и стршенот.		**Немирното суштество** е претставено од болвата и стршенот.
Раздвиженоста е симболизирана преку скакулецот, мравката и штрколот.		**Раздвиженоста** е симболизирана преку скакулецот.
Бавното движење е претставено од тавтабитата.		**Бавното движење** е претставено од мравката.
Работливото суштество е претставено од пчелата и мравката.		**Работливото суштество** е претставено од пчелата и мравката.
Мрзливото суштество е симболизирано преку пчелата (трутот), вошката, стршенот и скрежецот.		**Мрзливото суштество** е симболизирано преку пчелата (трутот), штурецот, вошката и скрежецот.
Пијанството е симболизирано главно преку крлежот а делумно и преку скрежецот и дрозофилот.		
Јавната жена е симболизирана преку болвата, осата, бумбарот, штрколот и тавтабитата.		
Лутото и избувливо суштество е претставено од вошката и тавтабитата.		**Лутото и избувливо суштество** е претставено од стршенот и штрколот.
Невредното суштество е претставено од мувата и комарецот.		**Невредното суштество** е претставено од бумбарот и инсектот (ларвата).
Вообразеното суштество е симболизирано преку пајакот а делумно и преку крлежот и срамната вошка.		**Вообразеното суштество** е симболизирано преку вошката и бумбарот.

Тажните мисли се симболизирани од лебарката, пеперугата и бумбарот.		
Ветропирестиот дух е претставен преку пеперугата.		
Недоделканото суштество е претставено преку мајскиот бумбар.		
Откаченото суштество е симболизирано преку инсектот, комарецот и мајскиот бумбар.		**Откаченото суштество** е симболизирано преку инсектот и мушичката
Скржавото суштество е претставено преку крлежот.		**Скржавото суштество** е претставено преку крлежот.
Солидарното суштество е претставено преку мрав- ката.		
Човекот кој живее на туѓа сметка или паразитот е симболизиран преку вошката, срамната вошка и крлежот.		**Човекот кој живее на туѓа сметка или паразитот** е симболизиран преку вошката и крлежот
Агресивното суштество е претставено од мувата, болвата, комарецот, тавтабитата, осата, скорпијата, мравката, инсектот и крлежот.		**Агресивното суштество** е претставено од мувата, болвата, комарецот, тавтабитата, осата и крлежот.
Лошото суштество е симболизирано преку осата и вошката а делумно и преку штрколот.		**Лошото суштество** е симболизирано преку осата а делумно и комарецот, скорпијата и филоксерата.
Штетникот е претставен од пеперугата (гасеница), молецот, термитот и скакулецот.		**Штетникот** е претставен од молецот.
Подлото суштество е симболизирано од пајакот.		**Подлото суштество** е симболизирано од пајакот.
Итрото суштество е претставено од осата и штурецот.		

Душкалото и шпионот се претставени од бунуштарецот и штрколот.		
Амбивалентното суштество е претставено од пчелата.		**Амбивалентното суштество** е претставено од пчелата.
Слаткоречивиот говор е претставен од пчелата.		**Слаткоречивиот говор** е претставен од пчелата.
Дрдорењето е симболизирано преку инсектите кои произведуваат карактеристичен звук и тоа : бумбарот, скрежецот и скакулецот.		**Дрдорењето** е симболизирано преку инсектите кои произведуваат карактеристичен звук и тоа: бумбарот, штурецот и пчелата.
		Слаткоречивиот и дволичен говор е претставен од пчелата исто како и амбивалентното суштество.
Организираната заедница е претставена од пчелата, мноштвото луѓе е симболизирано преку мравката.		**Организираната заедница** е претставена од пчелата, мноштвото луѓе е симболизирано преку мравката.
		Скапотијата е симболизирана преку следните инсекти: пеперугата, осата и скакулецот.
Убавото време е протолкувано преку пајакот, божјата бубалка и светулката.		
Пролетта е протолкувана преку пеперугата.		
Благата зима е навестена од штурецот.		
Лошото време е протолкувано преку пајакот.		
Дождот е навестен од пајакот.		
Олујата е протолкувана преку мравката.		

Среќата е протолкувана преку пајакот и штурецот.		
Љубовта, мажењето и женењето се навестени од пеперугата и божјата бубалка.		
Парите се навестени од пајакот, пеперугата и еленчето.		
Добриот род од земјоделски производи е навестен од мајскиот бумбар.		
Доброто здравје е навестено од пајакот и вошката.		
Лековите за лечење на нарушеното здравје се протолкувани преку штурецот, пеперугата, мравката и вошката.		
Несреќата се насетува преку пајакот и водното конче.		
Смртноста е навестена од штурецот.		
Војната е навестена од пеперугата.		**Војната** е навестена од мравката и скакулецот.
Гостите се навестени од пеперугата.		**Гостите** се навестени од пајакот.

§ 14. Од горната споредба можеме да видиме дека францускиот корпус има повеќе семантички признаци (вкупно **57**) за разлика од македонскиот корпус кој има **35**. Ова делумно се должи на поголемиот број примери од францускиот јазик. Од сите тие признаци, заеднички за двата јазика се **32** признаци, што претставува висок процент. Толку големото совпаѓање меѓу глобалниот семантизам на инсектите во двата јазика **покажува дека фигуративноста на инсектите во двата јазика покрива речиси идентична семантичка сфера.** Меѓутоа, доколку ги разглобиме заедничките признаци ќе видиме дека само **12** (37,5 %) од нив се сосема идентични во двата јазика (имаат исти означени и исти означувачи, односно тие се изоеквиваленти), **8** признаци (или 25 %)

се делумно идентични (имаат исти означени и делумно истиозначувачи - неколку исти и неколку различни инсекти), додека **12** (37,5 %) признаци се најмалку идентични (имаат исти означени но сосема различни означувачи - инсекти, односно тие се изосемни).

Вкупниот број признаци разгледувани во претходното поглавје е **268**. Оваа бројка е доста голема и таа се должи на различните семантички домени на инсектите, од една страна, и на нашиот став дека во прво време теба да се анализираат и опишат што поопширно и што потемелно сите фигуративни значења на инсектите, а дури потоа тие да се класифицираат и обопштуваат, од друга страна. Тука треба да споменеме дека непостоењето на универзални семантички категории од типот на дистинктивни признаци или на граматички категории го оневозможува непреченото движење во сферата на значењето.

2. 2. Семиолошка дефиниција на инсектите

§ 15. Користејќи ги податоците од поглавјето за семиолошка класификација на инсектите, можеме да дадеме една обопштена семиолошка слика на инсектите која ќе се заснова на оние семантички признаци кои се симболизирани преку најмалку два вида инсекти. Во семиолошката дефиниција признаците ќе бидат подредени според бројот на видовите што ги симболизираат и тоа во надолна насока. Во заграда го наведуваме бројот на видовите инсекти носители на семантичкиот признак, додека со големи букви ги бележиме признаците својствени само за еден јазик.

Во **францускиот јазик** инсектот симболизира :	Во **македонскиот јазик** инсектот симболизира :
агресивно суштество (9), ЈАВНА ЖЕНА (5), ШТЕТНИК (4), мрзливо суштество (4), мало суштество (3), ДЕБЕЛО СУШТЕСТВО (3), паразит (3), ДЕЛОВИ ОД ЧОВЕЧКОТО ТЕЛО (3), РАЗДВИЖЕНОСТ (3), ПИЈАНСТВО (3), дрдорење (3), лошо суштество (3), воображено суштество (3), ТАЖНИ МИСЛИ (3), ИТРО СУШТЕСТВО (2), ДУШКАЛО И ШПИОН (2), луто и	агресивно суштество (6), лошо суштество (4), мрзливо суштество (4), дрдорење (3), откачено суштество (3), СТРВНО СУШТЕСТВО (3), МИРНО СУШТЕСТВО (3), мало суштество (3), луто и избувливо суштество (2), невредно суштество (2), воображено суштество (2), паразит (2), нечисто суштество (2), немирно суштество (2) и работливо суштество (2)

избувливо суштество (2), невредно суштество (2), откачено суштество (2), СМРДЕА (2), нечисто суштество (2), немирно суштество (2), работливо суштество (2), НЕСОЛИДНОСТ (2) и ГРДО СУШТЕСТВО (2) или пак ПРЕДВИДУВА: УБАВО ВРЕМЕ (5), ЛЕКОВИ ЗА ЛЕЧЕЊЕ (4), ПАРИ (3), ЛОШО ВРЕМЕ (3), СРЕЌА (2), ДОБРО ЗДРАВЈЕ (2), ЉУБОВ, МАЖЕЊЕ, ЖЕНЕЊЕ (2) и НЕСРЕЌА (2).	или пак ПРЕДВИДУВА: СКАПОТИЈА (3), ВОЈНА (2).

§ 16. Ако ги споредиме семиолошките дефиниции на инсектите во двата јазика можеме да заклучиме :

Во француската дефиниција учествуваат **33** признаци и тоа **25** прави признаци и **8** предзнаци. Во француската дефиниција **13** признаци се заеднички со оние од македонската дефиниција, додека **20** (12 прави признаци и 8 предзнаци) се специфични само за француската дефиниција. Од вкупниот број признаци, **24** (22 прави признаци и 2 предзнака) се негативни (72,73 %), **7** (1 прав признак и 6 предзнаци) се позитивни (21, 21 %) и **2** прави признаци се неодредени (6,06 %). Во француската дефиниција, исто како и во македонската, најраспространет е признакот «АГРЕСИВНО СУШТЕСТВО». Во француската дефиниција има дупло повеќе предзнаци отколку во македонската што претполага дека Французите многу почесто од Македонците прибегнуваат кон инсектите за да "прочитаат" од нивното однесување предвидувања за разни животни појави.

Во македонската дефиниција влегуваат **17** признаци од кои **15** прави признаци и само **2** предзнака. Само **4** признаци (2 прави признаци и 2 предзнаци) се специфични за македонската дефиниција. Од вкупниот број признаци, **15** (13 прави признаци и 2 предзнаци) се негативни (88, 23 %) а само **2** прави признаци се позитивни (11, 76 %). Во македонската дефиниција нема неодредени признаци. Македонската дефиниција значи е многу повеќе негативна од француската што претполага дека за Македонците инсектите овоплутуваат негативни појави во поголема мера отколку за Французите.